

GRAIUL DÂMBOVITEI

JEAN-JAQUES ROUSSEAU 1712—1778

Mare reformator al pedagogiei; a înrăurit nemăsurat asupra spiritului și metodei în învățământ și educație și a rămas un izvor nesecat de idei și deschizător de drumuri nouă.

OPERE PRINCIPALE:

1. Emil (sau Despre educație).
2. Contractul social.

GRAIUL

DÂMBOVIȚEI

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
— SUB AUSPICILE ASOCIAȚIEI JUDEȚENE —
A P A R E L U N A R

S U M A R :

Italia

Fișa individuală

Orarul școlar

Pășim pe drumuri noi

Bătrânii tineri

Ne-a plecat un bard

„Școala superioară țărănească”

Recenzii

Buletinul Asociației

Ion Gh. Mareș

Gh. I. Popescu

Florian Stănică

Emilia Ciurezu

I. D. Pietrari.

I. N. Cojanu

V. I. Cimpoca

Fl. Stănică

* * *

COMITETUL ASOCIAȚIEI:

CONSILIUL:

Simion Popescu	<i>Președinte</i>	Gh. Toader	<i>Membru</i>
Bulcă Ionescu	<i>Vice-Președ. și Casier</i>	Ion Teodorescu	„
Gh. Bucurică	<i>Membru</i>	Ion Spălățeanu	„
Alex. Dragomirescu	„	Ion Bucur	„
Ilie Nițescu	„		„

COMITETUL DE REDACȚIE:

Alexandru Luca
Simion Popescu
G. Bucurică
Gh. M. Ionescu
Bulcă Ionescu
Ion Negoescu-Titu
Ghița Răducanu

Iosif Dumitrescu
I. Bițan
Victor Ghiculescu
N. Bănulescu
Iancu Millea
Mih. Ciurezu
G. Danciu
Tr. Barbescu
Gh. Bujilă
Redactor D. I. Platon-Văcărești

Cercetați Buletinul Asociației și Informațiile.

Corespondența privitoare la Redacție și Administrație, cât și cărțile de orice natură pentru recenzii, se vor trimite pe adresa:

D-lui D-brul. Platon, Com. Văcărești Jud. D-vița

ITALIA

de ION GIL. MAREȘ

VII

Ultima etapă a programului pentru Roma. Trebuie neapărat să facem o vizită Legațiunii noastre din capitala Italiei, condusă de tânărul și simpaticul ministru plenipotențiar Jan Lugoșanu. Ni se dă ora 6 p. m. Incep a sosi camarazii în ținuta de oraș și la intrarea în legatie suntem primiți de valeți și de garderobieri; iar în holul cel mare suntem întâmpinați de d-na și d-l ministru, care pun în atitudinea d-niilor lor bunăvoința și bucuria de oaspeți veniți din patrie. Ne-am simțit în sânul acestei legatii ca într'un colțisor de țară românească și prin mobilierul, velințele, vederile din țară am avut senzația, că ne reintorseserăm în patrie. A urmat o recepție, în care vinul italianesc a bătut recordul. Am eșit apoi pe veranda legatiei, unde s'au luat mai multe fotografii cu d-na și d-l ministru în mijlocul nostru. Ne despărțim de d-na și d-l ministru după ce le-am mulțumit călduros pentru primirea ce ne-au făcut și ne risipim în Roma, spre a o vizita în aspectul său de noapte, fiind ultima seară pe care o mai petrecem în acest scump oraș pentru noi și strălucit prin trecutul său.

În dimineața zilei de 12 August ne facem pregătirile pentru plecare la Paris. La 11,30 pornim din gara terminus a Romei cu expresul urmând a trece prin orașele Livorno, Gisa, Genova, Torino.

Avem de făcut un drum admirabil din p. v. al localităților de pe țărmul Meditera-

nei, pe care trebuie să le străbătem și care din p. v. vilegiaturistic sunt stațiunile de primul rang din Europa între care citez Carara, Spesia, Savona, St. Remo.

Priveliștile din dreapta care merg până în crestele munților Apenini, Lingurlei și Etrusei sunt admirabile toate fiind încadrate de o serie de orașe și orașele care se țin lanț legate între ele printr'o șosea, care nu mai este de asfalt ci făcută din calcar și acoperită cu măzărliche de piatră și stropită în tot timpul zilei de cisterne automobile. Mașinile care circulă în sus și în jos nu lasă în urma lor nici un pic de praf. Toți au impresia că este o șosea nou construită, care s'a redat circulației chiar în ziua acela. Pe primele terase ale Apeninilor sunt plantații de măslini și portocali, iar pe ultimele își dispută dreptul la viață măslinii sălbatici cu pinii maritimi. Casele, vilele și castelele sunt cățarate până la altitudini de sute de metri, unde am impresia că n'ar putea ajunge decât vulturii.

Când trecem prin dreptul orașului Pisa, camaradul și fotograful nostru Florescu se căznește să fotografieze frumosul turn rotund, care stă într'o rână, însă nu a avut șansa să-l prindă pe peliculă, interpunându-se diferite obstacole.

Pe stânga sunt aspecte cu totul diferite de cele din dreapta; sunt sâmurile mării mediterane care aci pătrund adânc în uscat, aci sunt depărtate de aripile munților până

departe. Trenul merge numai pe țărmul mării și de multe ori avem impresia că ne detasăm depe linia ferată și sburăm pe deasupra mării. Plajă după plajă, cu sezonisti veniți din toate părțile lumii, se desfășoară până la St. Remo, adică până la orașul de unde noi am luat-o spre nord. Când spectacolul era mai frumos, intrăm în tunel și această întrerupere ne produce oarecare părere de rău, că nu putem vedea totul și până departe.

Părăsim țărmul Mediteranei și o luăm spre mieznoapte spre Torino, unde suntem la ora 21. Vedem din tren enormele fabrici „Fiat” precum și cadrul general al orașului scaldat în lumină electrică. De aci încolo legătura noastră cu exteriorul se rupe din cauza întunecului. Unii din noi își pregătesc proviziile pentru masa de seara, alții au căzut în brațele lui Morfeu, iar alții privind în gol, își fac inventarul tuturor senzațiilor din timpul zilei din care f. multe au

fost plăcute surprize. Trenul nu ostenește de loc. La ora 11,30 noaptea trebuie să fim la Modane gară de hotar și cum spuneam și altădată, inima noastră începe a fi frământată nu atât de griji cu caracter material, ci pentru că vom păși în scumpa noastră Franța. Ne mutăm cu bagajele din vagoanele pe care italienii, cu atâta bunăvoință ni le-au pus la dispoziție, în vagoane de clasa II comode, curate, cu care mălne la ora 2 p. m. vom fi în Paris făcându-ne intrarea pe linia ferată care trece prin Lion. La impresii noi, trupului meu trudit de o zi și o noapte li dau convenita odihnă de patru ore.

După câteva zile admirabile pe care le-am avut în Italia odată cu trecerea Alpilor francezi se schimbă și vremea într'un timp mohorit, cu ploaie deasă mărunță și rece așa cum de altfel se întâmplă și pe noi.

(va urma)

F I Ș A I N D I V I D U A L A

de GH. I. POPESCU Săcueni—D. r. 12

Se împlinesc patru ani, decând s'a legiferat obligativitatea fișelor individuale, sau fișe pedagogice, cum se numește cele oficiale. Întrebarea, pe care trebuie să ne o punem noi învățătorii, (înainte de a ne întreba alții) este: și-au ajuns scopul aceste fișe sau nu? Nu știu cine poate să creadă că și-au ajuns scopul, dar cel ce caută să-și dea puțin seama, constată cu părere de rău că aceste fișe n'au adus roadele așteptate. Și dacă fișele n'au dat până acum rezultatele dorite, trebuie să ne gândim la cauzele, cari au împiedicat realizarea intențiilor legiuitorului, la introducerea obligatorie a acestor fișe în școală, pentru că nimeni nu se gândește și nici nu trebuie să se gândească la suprimarea lor ci numai reorganizarea lor, pentru a ajunge, ceea ce voim toți să

ajungă: un real folos pentru școală și învățământ, iar cunoașterea cauzelor ne va indica modificările ce trebuiesc făcute neapărat, cu privire la aceste fișe.

Cauze sunt multe, și fiecare dintre noi le știe, deaceia eu nu voi enumăra decât vre o câteva:

a) Așa cum sunt cele oficiale, sunt prea complexe: și se cer date pe cari nu le poți dobândi decât prin specialiști, prin măsurători cu aparate pe cari nu le posezi, prin experiențe migăloase și îndelungate, ceea ce nu e posibil, de o parte specialistul greu îl ai, aparatele la fel, iar cu privire la timp, programul nu prevede măcar o oră pe lună în care învățătorul să se ocupe exclusiv în această chestiune (anchete, teste, diferite informațiuni, măsurători), etc. Să nu se gândească ni-

mai că ești stăpân pe timp și poți să-ți rezervi o anumită oră, în care să faci aceste cercetări, sau că ai destul timp liber în afară de program, căci tocmai acest lucru face ca să amâi zi de zi notările și însemnările absolut necesare în vederea completării fișei școlarului.

b) Numărul mare de elevi, alături de complexitatea fișei, te face să completezi fișa așa ca să se găsească făcută la inspecție.

c) Dă impresia unei corvoade impuse unei anumite categorii de învățători ceea ce te face să zici în gând. «Scap eu și d'asta și alcuia».

d) Nu s'a căutat să se însufle în sufletul învățătorilor, atât tehnica acestor fișe, cât — mai cu seamă — interesul pentru completarea lor conștientă. A-l constrânge prin lege și atâta tot, asta nu cheazășuește cu nimic bun reușita a acestor fișe.

Mal sunt și alte motive, pe cari mă dispensez să le enumăr și trec mal departe.

Spusel și mal sus că nimeni nu se gândește la suprimarea fișelor individuale, oricarl ar fi motivele, cari ne împiedică dela buna lor întocmire.

Recunoaștem cu toții, că e greu să se realizeze o cunoaștere completă a individualității școlarului nostru și că multă vreme de aci înainte se vor găsi lacune — sperăm că nu ca cele din prezent — dar mai recunoaștem și marea importanță, pe care o are această chestiune pentru școală. '1) «Cunoașterea individualității, pe cât este de importante pentru educație și instrucție, pe atât este de greu realizabilă» spune D-l Iosif Gabrea. Deci, fără a ne descuraja, să mergem mereu înainte, însă luând măsurile pe cari ni le impunea o practică de câțiva ani de zile. Intre aceste preconizez :

1) Simplificarea atât cât e posibil a acestor fișe, în așa măsură să nu fie nici prea complexe, dar nici prea reduse încât să nu înțelegem nimic.

2) Introducerea unei ore obligatorii în program, pentru teste, anchete, măsurători etc. Nu-mi închipui că se poate face totul într'o oră pe săptămână; completarea fișei și toate celelalte le vom face tot în timpul liber din afară de program, dar cred că introducând o oră anumită în program pentru fișă (odată pe săptămână, sau cel puțin odată pe lună) ne va aduce totuși aminte că trebuie să facem fișa copilului. Altfel, amânând de

azi pe mâine, până când se termină anul și datele necesare nu ni le-am cules, iar când va veni inspecția le completăm într'o seară două așa cum dă Dumnezeu.

3) Să nu fie obligați numai o categorie de învățători — ceea ce dă impresia unei corvoade impuse de legiuitor — ci toți învățătorii să fie obligați a completa aceste fișe, fără nici-o deosebire de grad și vârstă. Tocmai când experiența va putea da din plin roadele sale tocmai atunci a scăpat de inspecții speciale, deci nici fișe nu va mai completa învățătorul, care ar putea fi exemplul cel mai frumos, prin seriozitatea muncii sale, ceea ce nu poate fi decât un rău pentru învățământ.

4) Fiecare elev să-și aibă fișa lui, care să constituie actul oficial pe lângă certificatul actual.

5) Să se inițieze învățătorii în acest studiu, completând cunoștințele în această direcție, prin orice mijloace: conferințe ținute de oameni competenți, cursuri, exemplificări practice, etc.

Să nu spună nimeni că asta este o jignire, deoarece toți știm cum ne-au pregătit școlile normale în această direcție, iar pregătirea pe care ne-am făcut-o singuri la urmă, o cunoaștem

Tot D-l Gabrea spune (pag. 8): «Prin urmare, înainte de a trece la alcătuirea fișei pedagogice, învățătorul trebuie să-și completeze cunoștințele de psihologie. Ar trebui pentru aceasta un tratat de psihologie aplicată». Câți din noi am citit acest tratat de psihologie aplicată?

6) Pentru cine poate, pentru cine posedă vocație și interes deosebit pentru acest studiu să se păstreze actualele fișe, ba chiar și mai amplificate și pentru anumite individualități mai caracteristice. Cu aceste fișe să stea în legătură cu laboratoare de psihologie, cercuri de studii etc., acesta în vederea promovării științei.

7) Comitetele școlare să fie obligate a cumpăra câteva din aparatele necesare la măsurători antropologice, pentru a nu fi puși în situația de a merge cu copiii la negustori prin sat ca să-i cântărim.

8) Cheltuieli cu procurarea fișelor, să fie obligat comitetul școlar sau chiar M. E. N; în nici un caz învățătorul sau copilul.

Ceace n'am spus eu aici, fiecare învățător — reflectând serios — va găsi și va completa. Un lucru nu trebuie să uităm; că noi, învăța-

1) Iosif Gabrea: Lămuriri pt. utilizarea fișei pedagogice pag. 4.

tori, purtăm vina, când văzând ceva dăunător învățământului, ne complacem într-o delăsare condamnabilă. A da alarma și a spune adevărul așa cum îl credem noi că e, înțeleg că ne-am făcut

datoria, (și în afară de cei patru pereți) așa cum trebuie să ne-o facem, atâta timp cât ne numim învățători și suntem, ceea ce ne place și trebuie să fim învățători.

Prin Decizia Ministerială No. 114.148/938, D-nul G Bucurică fost președinte al Asociației Învățătorilor și strălucit exponent al învățătorimii dâmbovițene la congresele generale, a fost numit inspector școlar primar pentru ținutul București, în post vacant bugetar.

Învățătorimea dâmbovițeană se simte mândră că, în fruntea ei stă acela care a fost alături de revindcărilor și durerile ei. Cunoscându-i sufletul atât sensibil la durerile învățătorilor, sperăm ca și pentru viitor să fie acelaș tovarăș bun și sfătuitor cu inimă de frate.

O R A R U L Ș C O L A R

de FLORIAN STĂNICĂ

De necontestat, s'au realizat în domeniul pedagogiei unele progrese, care ținesc să facă din școală un cămin părintesc ideal. Și toate acestea, decând în centrul tuturor problemelor, principii-~~lor și preocupărilor~~ didactico-pedagogice a fost așezat acela pentru care s'au creat toate acestea, ființa omenească în devenire, copilul. Pentru copil a luat ființă școala, cu toate anexele ei, și logic era ca toate anexele ei să fie create în funcție de această individualitate distinctă și originală, în felul ei. Iar toate realizările fericite în domeniul științei educației au început să ia ființă după ce s'a încercat și s'a realizat cunoașterea sistematică și fidelă a copilului.

Numai după ce psihologia a coborât pe teren și și-a luat rolul în serios, studiind, cercetând și interpretând actele, manifestările psiho-fizice ale copilului, s'au văzut cât de greșite erau atâtea metode și procedee didactice ale școlii. Și erau greșite intrucât la elaborarea lor nu s'a ține seama de puterile și însușirile psiho-fizice ale copilului, ci cu totul de alte considerații lătarnice.

Nu însemnează că dacă s'au făcut unele schimbări în aparatul didactic-pedagogic al școlii am ajuns la creerea școlii într'adevăr a copilului copil. Nu, până acolo mai este mult de făcut și de așteptat.

Mai viețuesc încă multe reziduri, leșturi în școala noastră, care îngreuiază penibil instrucția și educația ființei omenești în formare. Și dacă unele îndreptări, — ce se lasă așteptate, — sunt în funcție de conducătorii înalți ai școlii, altele însă depind și de noi învățătorii. Un exemplu din cele multe.

Dacă programa analitică a școlii primare suferă de multe lacune și de atâtea încărcări inutile și îngreunătoare procesului formării copilului, sunt totuși unele posibilități de remediere a acestor defectuoșități prin alcătuirea și aplicarea orarului școlar. Și fiindcă unele observări în acest sens m'au dus la constatarea că la alcătuirea acestei anexe didactice se lucrează cu multă ușurință, fără discernământul impus de atâtea considerente psihologice și motivări pedagogice, ce le implică, voi insista puțin asupra acestei probleme didactice. Voi aminti observațiunile, sugestiile și realizările ce s'au făcut în acest sens de cei ce s'au preocupat de această problemă.

Programa analitică prevede ce anume materii de învățământ să se învețe și cât din fiecare anual, indicând chiar și câte ore săptămânal. Orânduirea acestor materii pe zile și pe ore revine destoiniciei fiecăruia dintre noi. Și de aci s'a ajuns la întocmirea orarului școlar, care nu este altceva decât orânduirea chibzuită a materiilor de învățământ, pe zile și pe ore, din timpul unei săptămâni.

Întocmirea orarului școlar nu e o lucrare ușoară și nici de mică însemnătate. Nu e ușoară fiindcă comportă multă abilitate, implicată de atâtea condițiuni care se cer respectate cu sfințenie; altfel, în loc să raționalizeze și să faciliteze munca învățătorului și a elevilor — mai ales, — o îngreuiază și face din școală o tortură, nu o instituție de formare naturală și fericită a lor. Sunt unele principii pedagogice, ca și unele vederi și legi ale higienii, apoi precizări de ale evoluției psihologice a copilului după vârste, destoinicia puterilor sale, ariditatea intrinsecă a diferitelor obiecte de învățământ, etc., atâtea prețioase condițiuni de care trebuie să se țină seama la elaborarea orarului școlar. Numai după cunoașterea și interpretarea lor fidelă și logică, putem pasi la o realizare care, după cum am spus, nu e de mică însemnătate. Întocmirea acestei anexe didactice cu chibzuială, respectându-se normele amintite aduce cu sine multă viață, interes, plăcere în școa-

lă, pentru școală.

Și am zis că nu e de mică însemnătate, căci după felul cum e întocmit orarul școlar, pentru ca să facem din școală o instituție iubită, dorită și căutată de copii. Și e mare lucru acesta.

Viața copilului în afară de școală este plină de diversiune, de impresii puternice, variate, de spontanietate și libertate. Găsește în ocupațiile sale din școala vieții mult divertisment, loc și timp pentru inițiativă și libertate de activitate proprie.

Ori toate acestea trebuiesc știute de învățător, ca la întocmirea orarului școlar să țină seama de ele și să așeze obiectele de învățământ în așa fel ca zilnic și săptămânal să fie antrenati complet în cadrul preocupărilor școlii, școală care să țină seama de evoluția lor psihică și de principiile de bază ale pedagogiei. Să-l introducă pe copil în programul școlii în chip sistematic și pe încetul și nicidecum prin violențări regretabile, cu urmări incalculabile.

După vacanțe, — mici sau mari, — ca și după zile de repaos, copiii se antrenează mai greu în programul școlii. Minte, atenția le sunt distrase, preocupate de ocupațiile de ieri alături. Pentru începutul fiecărei săptămâni, ca și pentru începutul fiecărei zile, se impune așa zisele zile sau ore — lecții — de acomodare, punte de trecere între școala vieții și școala oficială. De aceste prime zile — la început după vacanță — sau ore la început de săptămână depinde în bună parte întreg învățământul ce va urma.

Până și prezentarea noastră în clasă — severă sau dispusă, indiferentă, plictisită sau blazată, vioasă sau veselă, — este observată de copii și influențează în bine sau în rău dispoziția copiilor pentru studiu.

Așa că, o bună orânduire a materiilor de învățământ în orarul zilnic și săptămânal, se impune în mod categoric. Școala cu ocupațiile și preocupările ei, trebuie să caute să atragă pe copil cu încetul și cu multă perspicacitate și nici decum bruscând sufletul, interesele și însușirile copilului. După vacanță copilul vine cu alte preocupări; interesul, atenția lui sunt îndreptate spre alte preocupări decât cele ce le implică școala.

În aceeași stare sufletească se găsește și lumea sau în orice altă zi după sărbătoare. Considerații de ordin psihologic și pedagogic ne obligă ca la început de școală, după astfel de vacanțe — mari

sau mici— învățământul să fie de așa natură să antreneze, să se adapteze sufletului copilului. Asta e calea normală. După cum la o conferință, la o lecție chiar, trebuie să facem o introducere, spre a putea fi înțeleși de auditor, spre a le pregăti sufletul spre cele ce voim să le comunicăm, așa și la început de ocupație școlară, prima sau prima lecție se impun a fi de antrenament, de pregătirea a sufletului, de introducere în taina cunoștințelor prevăzute de obiectele de învățământ.

Și socotim potrivite pentru astfel de serviciu obiectele de învățământ care implică spirit de observație, care se percep mai mult prin simțuri și au mai multă aderență cu preocupările și interesele lor copilărești, cele ce pot avea oarecum un oarecare caracter de spontanietate și folosesc din cunoștințele câștigate de copil în timpul vacanței. Și care sunt totdeodată mai ușoare de asimilat nu comportă prea multe abstracțiuni.

Dar, ceva mai mult însă, *ora de adaptare, de antrenament* se impune pentru fiecare zi, prima oră să fie de antrenament, căci în fiecare zi copilul vine printr'o viață în altă viață dintr'o preocupare, ocupație, în altele. Dela repaos sau muncă dezorganizată, făcută după plăcere și închi-nație naturală, interes propriu, se trece la ocupațiile școlii, care sunt mai rigide, mai abstracte și mai lipsite de un colorit personal.

Despre zilele în care învățământul să fie de antrenament, la început de an școlar mai ales, m'am ocupat cu altă ocazie¹⁾. Rămâne să precizăm orele de adaptare la început de săptămână — după duminici sau sărbători și cele de fiecare zi. Și socotim ca obiecte acestui antrenament zilnic pe acestea: *intuiția, șt. naturale, geografia și cetirea.*

1) Vezi «Programul de lucru - Învățământul tranzitoriu (Rev. Șc. Vremii Nr. 3 și Arad.

Odată interesul pentru școală stimulat și realizat, în orele a II-a și a III-a se va trece la obiectele de învățământ care fac apel la raționament, analiză și sinteză, la abstractizări, la gândirea logică, la obiectele mai grele într'un cuvânt. În orele sau orele ultime se recomandă să fie orânduiri în orar tot obiecte de învățământ mai ușoare cele care fac apel la imaginație, la activitate manuală, deci dexteritățile în primul rând.

Orânduirea obiectelor de învățământ în orar ținând seama de condițiunile și observațiunile amintite nu este de ajuns. Trebuie să se mai țină seama că sunt obiecte de învățământ între care există o naturală și potrivită unitate de preocupare, se înrudesc, toate putând forma o unitate de ocupație, cu mici și inerente variații, care să învieze, să dispună sufletul elevilor. Obiectele fiind înrudite, trecerea dela unul la altul se va face pe nesimțite, cu neînsemnate variante și se va ajunge la realizarea unui principiu didactic: *corelația obiectelor de învățământ.*

Această corelație poate fi dusă și mai departe trecându-se dela unitatea de preocupare școlară dintr'o zi la alta pe mai multe zile, pe o săptămână sau mai multe. Și aceasta nu numai după aranjamentul obiectelor de învățământ, ci și prin alegerea și aranjarea subiectelor fiecărui obiect în *programul de lucru*, ajungându-se, în felul acesta, la aplicarea metodei *centrelor de interes.*

Procedându-se astfel, învățământul, pe lângă că devine mai interesant, mai plăcut, viabil, este și mai omogen și duce mult mai ușor la scop. Totul este mai atractiv și mai clar, sintetizările se fac cu mai multă ușurință și se întăresc cu dibăcie și sorți de durabilitate în spiritul copiilor.

Plecând dela toate aceste considerațiuni și motivări psiho-pedagogice am întocmit în chipul acesta orarul cls. a IV-a :

LUNI	MARȚI	MIERCURI	JOI	VINERI	SĂMBĂTA
Șt. Naturale	Geografia	Cetirea	Geografia	Cetirea	Șt. Naturale
Matematica	Matematica	Gramatica	Matematica	Gramatica	Matematica
Cetirea	Istoria	Compunerea	Istoria	Compunerea	Ora de lecturi și povestiri
Compunerea	Religia	Memorizarea	Religia	Caligrafia Desenul	
Desen Ed.-fizică	Cânt Ed.-fizică	Caligrafia	Cânt Ed.-fizică	Ed.-fizică	Lucru manual

Desigur că acest orar nu realizează prin sine mare lucru, fie cât de strălucit și de psihologic și pedagogic întocmit. Trebuie să fie aplicat, interpretat fidel de factorul viu al școlii, — învățătorul. El va ști să facă din fiecare obiect de învățământ, din orice oră, un studiu plăcut, interesant, util și viabil, dacă va pune suflet și dragoste în misiunea sa. Altfel, cu toate că prevede în primele ore obiecte de antrenament, de adaptare, dacă subiectul respectiv este tratat arid și fără nici-o legătură cu viața personală și interesele sale interioare, orarul va fi ca oricare altul, oricât de defectuos orânduit.

O anexă a școlii, numai atunci dă roade bune, fie cât de bine întocmită, când este pusă în mâna unui bun și entuziast învățător.

În ultima vreme a avut loc o discuție interesantă și agitată, pe seama orarului pe jumătăți de zi, căruia i s'a adus o mulțime de critici, punându-i-se în sarcină atâtea neajunsuri, multe foarte exagerate și unele care numai din pricina lui n'au avut loc.

Cu toate încriminările ce i se aduc, orariului pe jumătăți de zi de către unii psiho-pedagogi, de unii părinți și igienisți, îchii să cred că este mult mai potrivit și mai avantajos din toate punctele de vedere, decât cel pe zile întregi. Sunt numeroase argumentele de orice fel, ce se pot aduce și pentru unul și pentru altul și pro și contra.

Orarul pe jumătăți de zile lasă mai mult timp liber copilului să se joace, să lucreze la teme personale, timp de inițiativă și creație personală în care vreme clasele se pot curăți și aeri în mod complet. Este apoi mult mai economic atât pentru părinții copiilor, căci făcând mai puține drumuri își cruță încălțămintele, cât și pentru comitetele școlare, cruțând combustibilul.

Apoi, copiii, în timpul liber, pot fi întrebuințați de părinți la diferite ocupații de ale casei sau câmpului, după vârstă și puterile lor. În deosebi la sate, acest sistem de orar ne asigură o frecvență mult mai regulată. Cu un orar bine orânduit și mânduit de un dascăl priceput, copiii sunt mai puțin oboșiți în felul acesta.

Timpul liber, după masă, este necesar și învățătorului, să și-l rezerve preocupărilor sale personale. Fie pentru odihnă, recreiere, cât și pentru pregătirea didactică implicată de misiunea sa. Va studia lucrări și reviste de specialitate, va citi literatură și și va pregăti lecțiile pentru a doua zi.

Căci fără o bună pregătire a sa și fără însuflețirea profesională de care trebuie să fie animat oricât de minunate i-ar fi anexele didactice cu care lucrează, nu va realiza mare lucru. De la factorul viu, — învățătorul, — se așteaptă mult, de el depind atâtea îmbunătățiri și realizări didactice, care să facă din școală instituția socială dorită și necesară.

PAȘIM PE DRUMURI NOU

de EMILIA CIUREZU, Fieni-D-vița

Ca o reînviere — ca o redeșteptare dintr'un vis urât — poporul românesc s'a trezit pe nesimțite la o viață nouă.

Pentru cine a fost convins că isbânda eternă a indivizilor și a popoarele nu se bizue decât pe virtuți și pe cultul muncii valorificate, pentru cine a suferit în viață pentru cinste, adevăr, dreptate, dar totuși a mers pe drum drept, pe drumul onoarei și al demnității, trasarea unor noi drumuri în viața poporului nostru, însemnează o ade-

vărată renaștere spirituală și morală a generației noastre.

Începe să se introneze munca, cinstea, dreptatea și începe să se clatine minciuna, perversitatea, lașitatea.

Respirăm o viață nouă, o viață sănătoasă pură, care pe nesimțite coalizează toate simțirile creatoare, toate sufletele alese pentru valorificarea însușirilor poporului nostru, pentru ridicarea și gloria patrii noastre. Începem să ne respectăm pe noi, începem să

prețuim ce este al nostru, începem să iubim ce este românesc și prin această simțim că ne înălțăm către culmile gloriei visate de poezii și idealisti noștri.

În învățământ mai mult ca oriunde se simte această primenire. Simțu! datorii din convingere începe să se introneze pretutindeni.

Se remarcă faptul că fiecare încearcă să activeze conform aptitudinilor și capacității sale.

Începe să moară concepția că a fi inteligent și capabil însemnează a fi smecher, a fi laș și adeseori imoral.

De acum valorile vor ieși la suprafață ca untdelemnul de asupra apei; se anunță o perioadă de selecționare a valorilor reale în toate ramurile de activitate.

Aceasta constituie cea mai mare binefacere pentru garanția pregătirii generații de mâine.

Avem în țară sumedenie de licențiați, de cărturari, de specialiști și școala a continuat până în prezent să ne dea creerii oamenilor ca cele mai perfecte mașini ce au înregistrat tot felul de cunoștințe, de principii filozofice, științifice ect., pe care le-a utilizat numai să convingă pe alții în fața diverselor interese că le posedă; dar nimeni nu s'a gândit, că tot ceea ce știe trebuie trăit cu ultima moleculă a ființei lui pentru el, pentru familia lui, pentru societate pentru patria sa. A fost mereu o prăpastie ce-a despărțit școala de viață.

Înveți la școală ca să știi la examene, să-ți trâmbezezi știința pentru a fi admirat și prin asta a-ți ajunge anumite scopuri pentru a căpăta anumite drepturi în baza diplomelor și a licențelor. Astfel viața a fost cu totul altceva.

În clasă om cinstit, om admirat, idealul iutruchipat, în viață însă om cinstit om, prost, om cu concepții ruginite și adeseori sfidat.

Trebue să recunoaștem că până în prezent școala noastră a făcut aproape numai instrucție. De educație nu poate fi vorba. Datorită acestui fapt ne-au lipsit caracterele, personalitățile.

Am spus însă începem o viață nouă, Școala românească este înviorată și întregită prin suflul ce i-l dă străjeria — *creație a primului nostru rege — pedagog.*

Prin aplicarea străjerii în școala noastră mila, dragostea de aproapele, binele și frumosul, sentimentul național, sentimentul religios, cultul muncii, se trăesc de copiii nu se memorează în clasă. Sufletele copiilor se hrănesc cu seva propriilor lor fapte.

Copiii ce vor crește de acum făptuind binele în jurul lor iubindu-și țara și regele prin proba faptelor, crezând în D-zeu din cerința sufletului lor obișnuit să creadă cu gândul, cu toată simțirea lor respectând și iubind munca, vor deveni oamenii virtuoși de mâine, vor deveni caractere, personalități dupe cum va fi semănat providența daruri fie ăruia.

Străjeria, care în plus se ocupă și de educație fizică, trebuie primită ca prima și cea mai perfectă concepție pedagogică românească.

Dar făcând abstracție de acest curent nou și de organizarea unor noul stări sociale, învățământul în genere și mai ales cel primar se simte în viorat datorită unei isbânzi înălțătoare.

Conducătorul învățământului de astăzi, este cel mai devotat serv și soldat al învățătorimii. D-l D. V. Tonl ministrul Ed. Naționale de azi și a creat un ideal din ridicarea învățătorimii și deci a învățământului și prin aceasta a țării, în timpuri când societatea românească se sbătea în cel mai grozav desechilibru moral — în timpuri când prea restrâns era numărul celor ce credeau în isbânda finală.

Un om și un crez. D-l D. V. Ţoni și-a contopit întreaga sa ființă cu idealul învățătorimii. Astăzi învățătorimea tresaltă de bucurie — pentru că prestigiul ei e altul — pentru că merge cu pași rapizi spre purificarea moravurilor, spre progresul și consolidarea României întregite; iar răii cari altădată bârfeau s'au desarmat și admiră.

Este demn de admirat, este divin: contopirea unei energii, unei inteligențe până la uitarea de sine cu idealul unei mulțimi pentru ridicarea patrii. Ne reamintim de Pestalozzi: Totul pentru alții nimic pentru sine.

Principiu moral exemplificat în zilele noastre: a crede într'un ideal concentrându-ți tu individ toată ființa ta, dar mergând

numai pe drumul onoarei către frumos, bine și adevăr.

Să fim mândri — dar în acelaș timp demni — de prezentul ce ne oferă căl luminose.

Să fim la înălțimea chemării de azi pentru a merita contopirea generației noastre cu inspirația divină a marelui nostru Rege pedagog, cu jertfa stuciumului vieții uni coleg — devenit ministrul nostru — datorită unor însușiri ce pot fi considerate tot divine.

Cu Dumnezeu înainte — pe drumurile noi ce ni-le oferă prezentul pentru a bine merita dela urmașii noștri. —

BATRANI I TINERI

I. D. — Pietrari

Dă moartea 'n bobi. Nu-i pică Viișoara
E sprinten moșul parcă-i un flăcău.
S'o fi greșit vr'odată Primăvara
Și l-a făcut cu muntele Ceahlău.*

*Îl vâd mereu. Aceiași veselie.
Îi zboară depe buze și din ochi
Și uite—asa, s'ar repezi prin rochi
De n'ar avea o țără de chelie.*

*Când se 'ntâlnește—asa cu vr'o cucoană
O ia cu snoave: glume cu'nțele:
„Ce piept frumos! Ce talie de mreană!..
„Cine ajurul ăsta l-a ales?
„Să fiu al naibii semeni c'o icoană.*

*Altul înalt, cât laolaltă doi,
Îi pică 'n bobi, cu semn le 'ntrebare:
— „E hâtru și-ăsta, n'ară de copoi
„Afară d'asta umblă tot călare!*

*— „Mai este unul cu chimirul lat,
Brunet la chip și ochii de vulpoi
Trei ani în șir m'am opintit să-l 'moi
Nu am știut că-i mare diplomat.**

*d-l Iancu Constantinescu-Viișoara
* porecla d-lui N. Bărbulescu

*Cine la nunți urează mai frumos?
Lungu*, Viișoara și nea-Naie,
Foști revizori. S'au ridicat de jos;
Fii de țărani ce se culcau pe claie.
Nea Iancu însă e mai tacticos,
Chiar de-o mai face pe furiș de oaie.*

*Sentimentali, și ne'ntrecuți veselnici
Dar hărnicosi la treburi dacă-i chemi
Sub Mircea-Vodă or fi fost postelnici
Sus în Parnas, vătafi peste boemi.*

*Dă moartea 'n cărți cam greu, cam greu
să pice.*

*Acest brelan sentimental în „escu“
Să-i vezi cum joacă sârba și popice
Și plîng pe un catren de Eminescu!*

*Să ne trăiți, moșnegilor sfătoși!
Să mai mâncați un secol pensicara!
Destul că mor atâția ofticoși
Străluminând prin mici cătune Țara!*

*d-l Nițescu-Lungu

NE-A PLECAT UN BARD

I. N. COJANU, Moroeni—D. rîja

Dela „Du Oltului din partea mea o
caldă sărutare” până la

„Din casa voastră, unde 'n umbră
Plâng doinele și rîde hara
Va străluci odată vremii.

Norocul nostru al tuturor”,
poezia românească se alimentează cu ar-
monioase și vijelioasa liră, de fină sim-
țire a lui O. Goga. Ea creiază o atmos-
feră de entuziasm național tocmai prin
unele note de jal și revoltă, făcând să
se întâmple profetica ei chemare. Ca o
desnădejdie ce cheamă, c'o inimă, c'un
gînd, spune Oltului:

„Dar de ne-om prăpădi cu toții
Tu Oltule să ne răsbuli.
Țărâna trupurilor noastre
S'o scurmi de unde ne 'ngropară
Și să-ți aduni apele toate
Să ne mutăm în altă țară”.

Î se adresează Oltului, care singur se bu-
cură de libertate, putînd să spargă granița
înfîptă în încheeturile organismului acestui
neam, întocmai ca niște piroane ce du-
reau de atîta vreme. Era apa ce putea
duce în gîlgăitul undelor sale, spre Du-
nărea albastră, fraților cu același cojoc
și glugă 'n spate, întocmai ca la Rășina-
rii Sibiului, cîntecul de duioasă înfățișare:

„La noi sunt codoi verzi de brad
Și cîmpuri de mătăsă.
La noi atîția fluturi sunt
Și atîta jale 'n casă”.

O jale ce trebuia auzită de frații din Patria
liberă și ca dovadă că era mare, e că și

„Priveghetori din alte țări
Vin doina să ne asculte”.

Moare acest trezitor de conștiință, potolindu-și această jale, necurîndu-și-o

complect, primăvara când viața naturii
pornește puternic, când în viața popo-
rului său e primăvară cu orizont senin,
c'un soare cald „ce și pentru noi răsare”,
după atîtea nopți întunecoase și pline de
furtună iernilor de lungă amorfie.

Generația „Dascălului” și a „Dască-
liței” de dinainte de 1916, precum și cea
de azi, pierde în el un bun apreciator, un
bard răscolitor al focului ce trebuie să
încălzească mereu idealul nostru, născut
din șoaptele codrului, din glasul gliei sau
cîntecul casei din deal. al satului cu păs-
tori ce din fluer își povestesc dorința.

O strună, din cele mai bune a harphei
române, s'a rupt. Simfonia liniștei s'a co-
borât la nuanța cea mai profundă și în
această tăcere a ei, cu un ecou îndepăr-
tat, ce abia se aude, cheamă pe aceea
din lunca, din draga luncă, a Mircești-
lor sau din sătucul cu case albe din
Hordou.

Concertul lui Mai, cu sînul de ver-
deață își va aștepta zadarnic dirijorii ce
să se desfete de atîta frumusețe.

Vremea își va toarce fiurul ei în
cîntecul :

„De ce m'ați dus de lângă voi”.....
Primăvara își scutură petalele flo-
rilor sale.

Din floarea literaturii române s'a
mai desprins

încă una și cade... cu oftatul nostru al
tuturora. Odată cu ea, amintirea unei ge-
nerații ce prin fapta și condeiul lor, ne
lasă un lucru atîta de gata spre mîrire
deplină, cade și ea cu aceeași părere de

râu pentru o lume ce se duce. Cu Oct. Goga ea s'a rârît adânc. Poetul cântecelor fără țară nu mai este. Era o vreme când țara era fără cântec și cântecul fără țară. El a născut cântecul ca să se nască țara.

Sufletul său va priveghia la împlinirea cântecelor sale, ale profețiilor totale.

Acest testament ni-l lasă noștrii „Dascălilor” din vremea unirii mari, ca unora, ce facem parte din generația cea mai privilegiată, spre a-l sădi spre strălucire deplină, căci:

„Va trâluci o dată vremeii
Norocul nostru al tuturor” ...

ȘCOALA SUPERIOARA ȚĂRANEASCA

de STANCIU STOIAN

— Sub semnătura D-lui St. Stoian, a apărut la începutul anului acesta, în biblioteca pedagogică românească cartea „Școala superioară țărănească”, lucrare de mare și evident merit.

— De remarcat faptul că D-l St. Stoian, unul din numărul cel mare al oamenilor noștrii de școală, s'a preocupat și se preocupă de ideea ce se află la ordinea zilei — că ceea ce se dă țărănimii plugare prin actuala organizație școlară este insuficient în raport cu soarta pe care o merită țăranul român în sec. XX față de țăranul țărilor vecine.

— Este prea adevărat, pentru că școala primară delă noi — chiar așa cu șapte clase prin unele locuri singura școală ce-i este dată fiului de țăran, nu este suficientă decât a-i da cunoștința scrierii, a citirii și a celor 4 operațiuni aritmetice fără a contribui cu ceva la dezvoltarea normală a unei adevărate țări de țărani —

— Ceea ce-i este lui mai folositor în viața de țăran — deprinderea și disciplina muncii calculate — va rămâne în afară psihologiei lui, iar când aceasta îi va fi favorabilă, țăranul nu mai are nici o legătură cu cartea, uitând tot ce a învățat în școală, bun înțeles dacă a învățat

ceva în legătură cu aceasta.

— Oamenii mari, oamenii ce s'au ocupat de probleme de cultura poporului sărac cu trupul dar mai ales cu duhul, au observat acest neajuns la timp poate dar nu i-au dat atenția cuvenită. Semnul ideologic dat de unii și interpretat greșit a fost înțeles așa cum trebuia și pus la punct de D-l St. Stoian, teoretic în lucrarea sa care este o fructoasă experiență pedagogică, cât și practic la Școala din satul Fierbiți, unde vedem gospodării ale căror săteni i au ascultat și folosit sfatul. De invidiat și ca un foarte frumos exemplu de luat, avem veșnica preocupare și cea mai de căpetenie din viața sa — ridicarea nivelului moral social și mai ales cultural al țăranului român. Dacă unii fanfaroni ai vieții de astăzi disprețuiesc această țărănime, trebuie să știe și să ia aminte că D-l St. Stoian a fost și este cel mai mare și mai de seamă iubitor al acestei țărănime din mijlocul căreia s'a ridicat și este și a fost omul care n'a precupețit nimic, sacrificând nopți întregi, vacanțe și sărbători, plăceri și distracții, când a fost vorba de făcut ceva pentru ea, cu toate că făcea parte și face din rândurile oamenilor mari. —

— Atât teoretic cât și practic D-sa a căutat să găsească principiile călăuzitoare și metodele nimerite pentru „a creia un spirit țărănesc cult” și din îmbinarea aceasta a ideiei teoretice cu cea practică a luat naștere opera sa „Școala superioară țărănească”. — Lucrarea este formată din două părți. În prima parte ne face o sinteză a tot ce s'a făcut până acum în privința aceasta la noi și în alte țări, dându-ne exemplu țări cari dețin recordul în cece privește învățământul popular ca organizare și pătrundere în masele largi ale poporului. — „Danemarca” „Școala superioară populară din Danemarca se prezintă ca un model al genului, după aproape un secol de funcționare. Astăzi există cam 50 școli superioare populare bine organizate în Danemarca cu aproximativ 7000 elevi, în afară de conferințele răslețe, reuniuni, cursuri etc. Pentru țările agrare depe toată fața pământului această operă stă ca un model viu” (pag. 19).

— Toate aceste precizuni nu sunt luate la vreo întâmplare și nu sunt nici fapte înșirate searbăt, ci trăiri din plin sunt chestiuni studiate de un om bine priceput. Acei cari până acum au fost confuzi și cei cari nu aveau clar în minți problema aceasta astăzi, trebuie să se închine realității, iar dornicii de a pune în practică ideia învățământului popular au acum calea luminată pentru a vedea pe unde să meargă.

Îndeajuns lămurii și identificați teoretic în prima parte, în a doua parte D-sa ne arată rezultatele practice obținute în cei trei ani de funcționare a Școlii sup. țărănești dela Fierbinți Jud. Ilfov ca toate bețele'n roată puse de unii cu toată ura și blamarea aruncată de scepticii vremii, cu toate șicaniile pe cari i le făcea

până când și autoritățile, valurile energiei D lui St. Stoian s'au revărsat peste toate întocmai undei unei ape înfuriate ce trece peste tot ce întâlnește în cale pentru a-și continua mersul. Digurile făcute din adins de cei răi au fost rupte, piedicile înlăturate iar D-sa, a mers mai departe făcând din școala satului său, adevărata școală superioară țărănească de unde țărănul din Fierbinți a putut căpăta îndemnarea și educația gospodărească necesară, ca astăzi să fie invidiat de conaționali săi din satele cari n'au avut norocul de a avea în mijlocul lor o asemenea personalitate de bunătate și iubire țărănească exemplară.

— Intenția marelui om, a aceluia care este alături de cei oropsiți „este să formeze țărani care să fie oameni întregi și cetățeni luminați, dar care să rămână țărani legați de brazda pe cari o numesc. (Pag. 22) scopul a fost îndeajuns îndeplinit iar țărănul care a trecut prin școala D-sale putem spune cu toată certitudinea că este țăran ridicat așa cum trebuie să fie toți, fără însă o fi desrădăcinat de mediul lui, ci mai mult legat de gospodărie.

— Țărănul acesta este mândru de roadele muncii lui, ține capul sus și este vesel că acum se află descorsetat de chingile ignoranței în care era ținut de protipendajul latifundiară. Acestea sunt scrise și spuse de D-l St. Stoian numai în satul mai sus numit, făcând să se bucure de acest beneficiu numai acele câteva sute de familii de țărani, pe când restul se găsesc în aceeași stare de ignoranță, neștiind a întrebuița bucată de pământ ce au pentru a câștiga maximul de randament pentru a putea trăi mediu — pentru că n'au de unde ști. —

— „În țara noastră de țărani, țărănului i se cuvine un drept întreg la învă-

țărâra" spune D I St. Stoian. Pentru aceasta rugăm pe cei ce au în mâinile lor destinele școlii să țină seamă de acest deziderat pentru a satisface cererea miiilor de țărani: Dați-ne D-lor conducători

cel puțin în ceasul al unsprezecelea, școala care ne trebuie, spre a făuri prin mijlocirea ei, un viitor demn de marile calități ale neamului românesc.

R E C E N Z I I :

B. Iordan : SATELE (roman)

Ed. Cugetarea Buc. 555 pag. Lei 110.

Scriitorul de secundă creație și de real și puternic talent, tânărul și cunoscutul romancier, B. Iordan, își conturează din ce în ce mai mult, cu fiecare operă ce tipărește, puterea sa de creație, viguroasa și sănătoasa concepție de scriitor.

Scriitor de multiple și variate posibilități, răscolitor al atâtor stări psihice și manifestări ale vieții din diverse domenii, d-sa ne-a redat în cele 7 romane, atâtea laturi ale realităților dela noi. S'a impus, e drept, în deosebi prin realismul puternic din ciclul «Normaliștii», «Învățătorii» și «Revizori și inspectori», în care a redat cu mult humor și sarcasm viața de formare și de activitate a învățătorului român dintr'o anumită perioadă.

Sunt aceste romane adevărate studii sociale pedagogice, într'un cadru de roman redată însă.

Spirit realist, profund legat de aceia din care descinde, nu se putea să nu prindă cu pană de artist, în pagini ce vor înfrunta cu bărbăție veșnică, fenomene sociale de un puternic realism, stări psihice ce caracterizează pe țăranul român în epoca de epocale frământări și schimbări prin care a trecut în acest ultim sfert de veac.

Sunt în masivul său roman «Satele», analizate și redată cu multă dibăcie de artist și necontestat talent epic toate prefacerile sociale, toate frământările sufletești prin care au trecut și se vânzulesc și azi cele două clase sociale : *boerii și țărani*.

Acțiunea începe cu prezentarea acestor două clase sociale înainte de războiul mondial, timp în care se distingeau două categorii de *boeri* : *unii* strâns legați de pământ, de muncă, *alții* frivoli depărtați de moșii, date pe mâna spoliatorilor arendași, neîndurați cu țărani și necinstiți cu proprietari, pe de o parte și pe de alta starea

de mizerie, de ignoranță și de robie pe care o duceau țărani în acest timp.

Epoca războiului este redată pe scurt și cu realism și neîntrecute observații însă, pentru a se opri cu stăruință asupra stărilor sociale de după război.

Realitățile crude, schimbările brusce și nepregătite pe care le suferă aceste două clase sociale, creiază noi, puternice și neașteptate stări sufletești. *Boerii* nu se pot împăca cu exproprierea, rămân sufletește paralizați și descompun lent și tacit, iar *țărarii* sunt complet desorientați și nu pot face față noilor cerințe ce li s'au deschis. Munca pe cont propriu cere chibzuală și conducere, precum și utilajul respectiv. Tocmai cele ce lipsesc țăranilor. Iată un proces dureros nesusizat la timp de cei în drept.

Acestor neajunsuri se adaugă și supralicitările unei alte noi reforme. — votul obștesc, — care vin și exploatează ignoranța, increderea, naivitatea și desorientarea țăranilor printr'o demagogie deșanțată. Luptele electorale învrăjbesc sufletele, provoacă ambiții și pervertire sentimentele curate ale acestei clase sociale. Mințile sunt distruse prin alcool și prin provocare, excitându-le ambiții prostesti, pretenții absurde, suflete îmbolnăvite prin minciună zavistii și trădări.

Deoparte *boerii* care se descompun, — descompunere începută înainte de război și accelerată de stările de după război, — de alta *țărani* care nu satisfac nădejdiile puse în ei în urma reformelor radicale ce se făcuseră. Dintr'o sclavie și-o exploatare într'un sens, ajunge la alta, aceea a *politicianilor, cămătarilor și cărciumarilor*.

Caracterele distincte ale eroilor sunt bine și cu virtuozitate definite. Fiecare trăiește prin gândurile, ideile și faptele sale. Sunt mulți, dar fiecare este caracterizat, conturat cu multă ingeniozitate.

În aceste stări de lucruri se mai intercalează încă o nouă problemă socială. Diferita concepție de viață între generația ante și cea postbelică, observată la ambele clase sociale. Fenomen analizat și redat fidel.

O acțiune bogată, variată, bine susținută, de un realism puternic, încadrat într-o atmosferă de patriarhalism sănătos. Filonul epic se scurge cu putere în acest masiv al vieții sociale, prinsă cu multă virtuozitate. Indicii puternici ca ne îndrăgim să-l apropiem pe autor de cel mai viguros romancier român, de d-l Cezar Petrescu.

Cu acest roman, d-l B. Jordan s'a dovedit și mai bun stilist, fapt ce era numai întrevăzut în celelalte creații de până acum. Admirabile descrieri ale naturii, în diferitele ei ipoteze, peisagii nebănuite sunt prinse și redată cu penel de artist.

A mai indicat B. Jordan în aceste pagini cât, ce și cum poate face pentru sat țăranul cărturăreț, dar dedicat ridicării păturii sociale din care

s'a ridicat.

Dragostea de pământ a țăranului român este notorie oricui. B. Jordan prezintă această caracteristică a sufletului de țăran într-un chip minunat, în episoade puternice. Ea birue până și dragostea de soție — de soția pe care și o apropie sufleteste numai în vis, abia atât cuteza înainte, mare fiind distanța, îngerul visat fiind fiica boierului din sat, el fiul cărturărit al celui mai sărac țăran.

Dar câte probleme interesante și variate nu prezintă «*Satele*», toate magistral realizate, evocatoare de multe discuții și învățăminte.

Din aceste pagini au ce învăța toți învățătorii nației. Li se vor deschide ochii asupra realităților pe care n'au putut sau n'au vrut să le vadă.

Dela sine se recomandă acest interesant și puternic roman social.

Florian Stănică

BULETINUL ASOCIAȚIEI

Pentru ridicarea „*Troiței Grigorescu*”, comitetul Asociației sub președinția d-lui Simion Popescu, în ședința sa dela 30 Iunie a. c., a hotărât deschiderea unei liste de subscripții.

În urma apelului publicat în numărul 5 al revistei, apel făcut de d-l D. Platon în numele Asociației, sau primit numeroase adeziuni și mai ales ne-au bucurat cuvintele calde a eminentului coleg I. F. Tudose Valca Mare—Băsești care ne scrie:

„*La apelul D-voastră de om cu suflet bun și cult, consimt să mi se rețină suma de 50 lei pentru N. Grigorescu, pictorul pe care-l caracterizezi atât de estetic*”; și a colegului G. Popescu—Secueni, care cu entuziasmul ce-l caracterizează ne îndeamnă să mergem înainte până la isbândă: „*Ceace vreau să vă mai spun ar fi să nu dați îndărăt chiar atunci când s'ar găsi cineva să pună piedici; mergeți înainte, ideea e atât de frumoasă încât e imposibil să nu găsească răsunet în sufletul mare a învățătorimii dâmbovițene*”.

Inserăm deasemenea cu mare bucurie cuvintele scriitorului și mai ales strălucitului ziarist N.

Crevedia, care în marele cotidian „*Porunca Vremii*” din 9 Iulie 1938 concentează astfel apelul nostru:

„*În locul de naștere al pictorului Nicolae Grigorescu, s'a luat inițiativa de către un grup de învățători dâmbovițeni plini de suflet, să riaice o troiță.*”

„*Dacă Nicolae Grigorescu ar fi fost om politic, i s'ar fi înălțat încă de o dată o mitropolie*”.

Noi reînvoim apelul nostru și așteptăm cu încredere ziua fericită, când în liniștitul și pitorescul sătisor Pitaru, fericitul loc de naștere a marelui Grigorescu, învățătorimea dâmbovițeană va ridica simbolul recunoștinței ei pentru acela ce întruchipează gloria unui neam.

Anunțăm că, „*Troița N. Grigorescu*” va fi lucrată în stilul vechilor troițe românești, de către d-l profesor sculptor Vasile Blendea, deținătorul premiului Simu dela salonul oficial și va costa între 8—10.000 lei.

LISTA SUBSCRIERELOR:

1) Asociația Învățătorilor D-vițeni	500 Lei
2) D. I. Platon—Văcărești	200 „

De reportat 700 lei

	Report 700 lei
3) G. Popescu—Săcueni	100 "
4) I. F. Tudose—Băsești	50 "
5) Profesor Al. Tomescu	100 "
6) Simion Popescu—Cornești	50 "
7) I. Simion—Librăria Socec	200 "
8) Jean Butăroiu	100 "
9) S. Indu Bucșeneanu	100 "
10) Alex. Frâncu—Titu	20 "
11) G. Georgescu—Doicești	20 "
12) Coop. Școlara „Albinița”—Văcărești	50 "
13) Victor Ghiculescu—Rev. Școlar	50 "
14) Olga Scurtescu	20 "
15) Maria Vasilescu-Luculescu	30 "
16) I. G. Grigore	30 "
17) Ion Petrescu	30 "
18) I. Diaconescu—Tătărani	30 "
19) Iosif Simionescu—Bucșani	40 "
20) Traian Furtună-	40 "
21) I. Teodorescu—Ghergani	50 "
22) Buică Ionescu—Glodeni	50 "
23) I. Bucur—Vlăsconi	100 "
24) G. Toader—Boteni	20 "
25) Tipografia „Dâmbovița”—T. viște	100 "
26) G. Marinescu—Slobozia	50 "
27) N. Ionescu—Heroiu	50 "
28) Grig. Mărgulescu	100 "
29) N. Bănulescu	20 "
30) Titu Nițescu	40 "
31) I. Georgescu—R. Alb	20 "
32) Vasile Predoiu	20 "
33) G. N. Niță	20 "
34) Dumitru Oprețoiu	200 "
35) I. G. Istrate	100 "
36) Rada I. Istrate	100 "
37) A. Georgescu—Gogoșoiu	50 "
38) I. D. Popescu	20 "
39) Ion Pădureoiu	20 "
40) M. Băilă	20 "
41) G. M. Cristescu	40 "
42) I. Andreescu—Manga	50 "
43) Dumitru Sanda	20 "
44) Florian Bărbulescu	20 "
45) Gh. Enescu	20 "
46) Simion Ștefănescu	50 "
47) Dumitru Pană	100 "
48) Vasile Popescu-Băjești	30 "
Total Lei	3240 "

Nu trebuie să rămână nici un învățător care să nu contribuie cu darul său.

■ Pentru înscrierea în „Secțiunea de ajutor pentru înmormântare”, a soților sau soților ce nu sunt învățători sau învățătoare, deci nici membrii ai Asociației Învățătorilor, însă au soț sau soție învățătoare, se va trimite Asociației o cerere scrisă și subscrisă de către soțul sau soția ce e învățătoare, prin care să arate că voește a înscrie în secțiunea sus arătată pe soțul sau soția sa, consimțind a i se reține din salariu, o cotizație lunară de 5 lei, care apartine ce se va convenii pentru orice caz de moarte a vreunuia dintre membrii Secțiunii și 100 lei taxă fixă de înscriere.

Înscrierile au început și reținerile se vor face cu luna Iunie a. c., ori și când s'ar face această înscriere.

■ Excursia organizată împreună cu Sub-inspectoratul Pregătirii Premilitare a jud. D. vița va costa 520 de persoană plus hrana care și-o procură fiecare persoană. Se vor vizita: Mărășeștii Mărăștii Cetatea Neamțului, Huimnești, Mănăstirea Putna, Vatra Dornei, Munții Srânișoara, Cernăuți, Iași și București.

Înscrierile se fac până 'n seara zilei de 15 Iulie a. c. odată cu suma de 800 lei, la revizoratul școlar.

C H E S T I O N A R

Referitor la aplicarea fișei Individuale în școala primară.

Sunteți insistent rugați să răspundeți, cât mai pe larg, la chestionarul de mai jos. Ancheta întreprinsă are rostul să lămurească unele laturi ale aplicării fișei Individuale în școala primară.

Răspunsurile să exprime:

1. punctul de vedere personal,
2. experiența fiecăruia.

1. Ce credeți despre aplicarea fișei individuale în școala primară dela noi, în raport cu:
  - a. pregătirea psihologică și pedagogică pe care o dă școala normală învățătorului;
  - b. programa actuală a școlii prima (dela noi);

- c. clasele suprapopulate;
- d. ocupațiile învățătorului din școală și din afară de școală;
- e. organele de control;
- f. mentalitatea contemporană în legătură cu această problemă.

II. a. Este bine că s'a legiferat ca obligatorie aplicarea fișei individuale în școala primară?

b. A fost pregătit terenul pentru această aplicare?

c. Cum credeți că era mai potrivit să se procedeze?

III. Cum completează învățătorii, astăzi, fișa individuală?

IV. Cum credeți că ar trebui să fie completată fișa?

V. Diferite propuneri.

Răspunsurile se vor trimite pe adresa: *Laboratorul de pedologie și pedog. experimentală Cluj, str. Kogălniceanu nr. 9.*

Asociația Generală a Învățătorilor din România a organizat pentru anul acesta, cursuri de vară pentru perfecționarea învățătorilor, având pe primul plan de preocupare, atât probleme de psihologia copilului cât, și din alte domenii, care intră în desfășurarea activității învățătorului.

Aceste cursuri se vor ține la Universitatea din Cluj și vor dura dela 3—24 Iulie a. c. Ele vor fi ținute de profesori universitari, conferențiarilor docenți și asistenți dela Universitățile din Cluj, București și Iași.

Deschiderea cursurilor se va face în ziua de 3 Iulie a. c. orele 11 a. m. în prezența d-lui Ministru D. V. Țoni, în sala festivă a Prefecturii jud. Cluj.

Problemele care formează obiectul acestor cursuri sunt organizate după un plan sistematic și unitar și vor fi prezentate atât sub aspectul teoretic cât și cel practic, dând astfel posibilitatea colegilor să adâncească și să verifice cunoștințele primitiv.

Pentru o mai bună edificare asupra planului nostru, alăturat vă înaintăm programul cursurilor.

Totodată vă facem cunoscut că întreținerea individuală la aceste cursuri costă 1200 lei în care se cuprinde: casă, masă, baie, etc. Doamnele și domnii învățători sunt rugați să aducă câte o peria, pătură și două cearceafuri.

Intrucât timpul este foarte scurt, vă rugăm

să binevoiiți a aduce la cunoștința tuturor colegilor din jud. DV. pentru ea acei care vor să participe să se poate înscrie la timp.

Asociațiile județene care vor trimite bursieri la aceste cursuri, sunt rugate să înainteze suma convenită pentru întreținerea precum și un tablou cu numele lor d-lui Ion Pescariu dir. școlii prim. de stat Nr. 4 Cluj Str. Mănăstur.

Fără achitarea taxei de 2000 lei întreținere, bursierii nu vor fi primiți la cursuri.

Președinte, I. CIOLAN

Secretar, Traian Zinveliu

Programul

Curs de psihologie școlară

pentru Asociația Generală a Învățătorilor organizat de către Institutul de Psihologie a Universității, Cluj.

1 Psihologia și ramurile ei	Prof. F. Stănescu Goangă
2 " individuală	" " " "
3 Introducere la studiul individualității copilului	Dr. M. Beniuc
4 Ereditate și mediu	Dr. S. Cupcea
5-6 Func. cognitive (percepția, memoria, asociația, etc.)	Dr. A. Roșca
7 Inteligența	" " "
8 Impulsuri și emoții	" " "
9-10 Temperament	" N. Mărgineanu
11-12 Caracter	" " "
13 Interese	" A. Roșca
14 Atitudini	" N. Mărgineanu
15 Aptitudini	" " "
16 Firea	" T. Todoranu
17 Tipurile constituționale	" S. Cupcea
18 Stabilitatea emotivă	" " "
19-20 Profilul psihologic	" N. Mărgineanu
21 Observații și experiment	" A. Roșca
22-23 Fișa de observație	" T. Todoranu
24-25 " " examinare	" A. Roșca
26 Individualitatea și familie	" M. Beniuc
27 " " vecinătate	" " "
28 " " școală	" " "
29 Pedapsa și recompensa	" " "
30 Copiii problemă	" S. Cupcea
31 Oboseala	" " "
32 Antropometria școlară	" " "

**Curs de Clinică Infanțilă. Docent Univ.
Dr. Axente Iancu**

1. „Lenea” tiroidiană a elevilor și tratamentul ei (cu prezentări de cazuri și ilustrarea rezultatelor medico-pedagogice obținute).
2. Excefalitele post-infecțioase și post-vaccinale în determinismul întârziatilor medicali din școală (cu observațiuni personale).
3. Rolul corpului didactic în combaterea rușoalei în oraș și la sate.
4. Indelețnicirile corecte din mediul rural în alimentația copilului mic (cu demonstrațiuni de grafice originale).
5. Adaptarea orarului la exigențele legii biologice a elevilor (cu exemplificări împrumutate din actualele programe școlare).

**Curs de limba română ținut de
Conf. Dr. Sever Pop**

1. Despre limbă, limbă literară, dialect și graiu.
2. Originea și formarea limbii române.
3. Formarea dialectelor limbii române.
4. Dialectul istro-român (cu proiecțiuni).
5. Dialectul aromân (cu proiecțiuni).
6. Dialectul megleno-român (cu proiecțiuni).
7. Influențele străine asupra limbii române.
8. Influența slavonă asupra limbii române.
9. Alte influențe străine (bulgară, rusă, maghiară etc.).
10. Deosebiri de graiu în dialectul dacoromân (cu proiecțiuni).
11. Lăceputurile literaturii române.
12. Reformațiunea și literatura religioasă.
13. Literatura română în sec. XVI.
14. Literatura română în sec. XVII.
15. Cronicarii moldoveni.
16. Cronicarii munteni.
17. Literatura română în sec. XVIII.
18. Școala ardeleană.
19. Influențele școlii ardeleni.
20. Literatura populară.

**Evoluția literaturii române moderne în
funcție de publicațiile periodice.**

Dr. Olimpiu Boltoș.

1. Rolul periodicelor în mișcarea literară. Întăiele periodice literare.
2. Epoca „Daciei literare” și ecourile ei.
3. Epoca „Convorbirilor literare”.
4. Epoca „Convorbirilor literare”: publicații periodice ardeleni.

5. Epoca „Sămănătorului”.
6. Epoca „Vieții românești”.

**Curs de Istoria Românilor ținut de
I. Moga, asistent univ.**

1. Formarea poporului român. (Cadrul geografic, împrejurările politice și elementele etnice)
2. Cnezatul, vevodatul și principatul românesc. Regimul feudal și primele răscoale țărănești.
3. Luptele Romanilor pentru neatarnare și rolul lor de apărători ai creștinătății.
4. Mihai Viteazul.
5. Relațiile dintre Transilvania, Moldova și Țara Românească în sec. XVIII. Frământări culturale și bisericesti. Politica de echilibru.
6. Literatura și arta românească în sec. XVI și XVII. (Cu proiecțiuni).
7. Stăpânirea Habsburgilor în Transilvania și regimul Fanariot în Țările Române. (Reforme economice; răscoala din 1784; răscoala lui Tudor Vladimirescu).
8. Revoluția de la 1848—49 și urmările ei.
9. Unirea de la 1859. Reformele lui Cuza Vodă. Românii ardeleni în perioada încercărilor constituționale.
10. Românii de dincoace de munți în epoca dualismului austro-ungar.
11. Făuritorii României moderne: Carol I, Ferdinand cel Loial și Carol II.

Seminar condus de N. Găgescu

Discuțiuni și îndrumări cu privire la completarea „Fișei individuale a elevului.”

■ *Cursurile de Cultură Generală se vor ține între 10—15 Septembrie, data fixă comunicându-se prin circulară, având durata de 2—3 zile.*

Se vor debate următoarele subiecte:

- 1) Reorganizarea Cursului supra primar, pentru a conrespunde scopului urmărit.
- 2) Mediu și Ereditate.
- 3) Reorganizarea Cercurilor Culturale.
- 4) Fișa pedagogică.
- 5) O lecție practică de compunere la clasa IV-a.
- 6) O lecție practică de desen la clasa IV-a.

Atelierul Școlii Bucșani

Atelierul este înființat la 1 Octombrie 1936, cu maestru plătit de comitetul școlar. Lucrează cu elevii cursului superior, cu angajament făcut de părinți pe timp de trei ani. Produsul atelierului se face venit în casa comitetului.

Incassări dela 1 Aprilie 1938 până la 1 Iulie c. lei 17.000.

Costul obiectelor ce se lucrează

Mese rotunde și patrato	300-350 lei buc.
Fotoliuri cu și fără bordură	220-250 „ „
Balansoare	350 — „ „
Canapele—cu și fără bordură	350-400 „ „
Geamantane de voiaj dif.	110-140 „ „
Coșuri de rufe dif. dim.	110-140 „ „
Taburele rotunde	125 — „ „
Cuere de perete dif. dim.	110-140 „ „
Coșuri de birou	30 - 60 „ „
Jardiniera mari și mici	35-150 „ „
Coșulețe de pâine	20 — „ „
Rame după mărime	40-160 „ „

Domnului ..... **Invățător**

Comuna .....

Județul Dâmbovița